

Estonia töötajad: Aivar Mäe käskis ahistamise üle kurtnud kolleegidel jutud lõpetada

Estonia töötajad ei taha avalikult direktorit toetada ega tema vastu olla. Mullu oktoobris käis usaldusisik korduvate ahistamisjuhtumite asjus direktori jutul. Uued ahistamisohvrid räägivad, kuidas Mäe neile füsioteraapiaseansi ajal selga vajus.

- NB! PABERKANDJAL ILMUNUD SISU -

„Mul on siiralt kahju, et minu loomuomaselt ülemeelik huumorisoon ja karakter on minu käitumises väljendunud inimestele moel, mida nad on pidanud ebaviisakaks, ebaväärikaks ja mõnel puhul kohatuks. /---/ Mõistan, et siit edasi tuleb mul endale loomuomast joviaalsust senisest rohkem ohjata,“ kirjutab rahvusooper Estonia peadirektor Aivar Mäe oma avalikus pöördumises – õigemini vabanduses – sel kolmapäeval, 24. juunil.

See oli vastus Ekspressi esmaspäevasele artiklile, milles mitmed Mäe kolleegid kirjeldasid olukordi, kus direktor neid alandas ja ahistas.

Järgnenud nelja päeva jooksul panid oma, Mäed toetava pöördumise kokku ka mõned Estonia töötajad. Ent rahvusooperi umbes 400 töötaja seast nõustus sellele pöördumisele alla kirjutama alla 30 inimese (lisaks mõned väljaspoolt rahvusooperit). Allakirjutante seas pole ühtki balletipoole inimest ega ooperikoori liiget, samuti puuduvad seal administratsiooni töötajad. Suur osa maja töötajatest ei taha avalikult üldse mingit seisukohta võtta.

Mäe keelas ahistamisest rääkimise

Nädala eest ütles Mäe Ekspressile antud intervjuus: „Meie asutuse jurist, personalijuht ja direktor on kõigile kättesaadavad. Kui küsite, kas on selliste [ahistamisest rääkivate] probleemidega käidud personalijuhi või juristi juures või minu juures, siis – mitte kordagi.“

Mäe ei rääkinud tõtt. Tegelikult pöörduti tema jutule ahistamise asjus juba enam kui pool aastat tagasi, mullu sügisel. Siis rääkis mitu Estonias töötavat noort naist oma osakonna usaldusisikule, et Mäe on neid sobimatult katsunud ja teinud kohatuid märkusi. Kuna neid juhtumeid polnud üks-kaks, vaid rohkem, otsustas usaldusisik jagada muret osakonnajuhatajaga.

Too rääkis töötajate muredest omakorda Mäele ning veidi aega pärast seda kutsuti usaldusisik Mäe jutule. Osakonnajuhataja, kes samuti pidanuks osalema, hilines ega jõudnudki lõpuks kohale.

ekspress.ee

26.06.2020 09:44

Greete Lehepuu

8500

Rahvusooper Estonia

Aivar Mäe

Usaldusisiku sõnul aga teatas Mäe talle konkreetselt, et tema ei katsu ega kallista kedagi, kes ei taha, et seda tehtaks. „Viimaks ta nähvas: jutud lõpetada, kõik!“

Vaatamata mitmele üritamisele jääb osakonnajuhataja Ekspressile kättesaamatuks. Seetõttu ei oska me öelda, kuidas ta kolleegide kaebused Mäele edastas. Ka Aivar Mäe ei vastanud seekordsele Ekspressi järelepärimisele.

Naljast kaugel

Aivar Mäe oma vabanduskirjas ja temale toetust avaldavad kolleegid enda avalikus pöördumises viisid jutu Mäe huumorisoonele, hea maitse piiril tehtud naljadele ja – hoopis artiklivälise teemana – debütandi tagumikule põlvemüksu andmisele. Esmaspäevase artikli järel jõudis aga Ekspressi mitmeid uusi kirjeldusi Mäe ebasobivast käitumisest.

Keegi ei heida seal Mäele ette liigset rõõmsameelsust või energilisust, vaid ebamugavust ja piinlikkust tekitavaid alandavaid kommentaare. Veelgi enam aga füüsilist ahistamist.

Järgnevalt mõned näited lugudest, mida Estonia naistöötajad eelmisel aastal oma usaldusisikule ja nüüd ka Ekspressile jagasid.

„Olin pikali massaažilaual, majas käiva füsioterapeudi juures. Ühel hetkel kõndis sisse Aivar, teretamise saatel viskas end oma kehaga minu peale risti, nagu tahtnuks mind kallistada. Lamasin kõhuli, ülakeha paljas, alakehal rätik. Mäe rääkis minu ja füsioterapeudiga mõned minutid juttu. Siis tundsin jalgadel kõditamist. Vaatasin üle selja – see oli Aivar. Ta hakkas naerma, rääkis pisut veel juttu ja kõndis minema. Ma ei mäleta, mida ta rääkis, sest olin šokis sellest, mis juhtus.“

„Ootasin füsioterapeudi juures enda järjekorda. Terapeut masseeris veel viimaseid minuteid mu [nais]kolleegi. Äkki astus uksest sisse Aivar ja heitis end kolleegi seljale. See oli nii ebameeldiv olukord, et ma lahkusin toast. Eriti ehmatas see mind, kuna olin nädala eest kuulnud, et sama juhtus ühe teise kolleegiga.“

„Olin äsja teatrisse tööle tulnud ja polnud Mäega isegi varem juttu rääkinud. Ta tuli lifti ja astus mulle lähemale seni, kuni olin täielikult tema ja lifti seina vahele pressitud. Ma arvan, et ta mõtles nalja teha, aga mina ei naernud. Teised liftis olijad ka mitte.“

„Olime välisreisil. Küsisin, kus võiksime etenduse ajal kostüüme vahetada, sest selles esinemispaigas polnud sobivaid garderoobe. Aivar vastas: aga vahetage siin koridoris, meil pole selle vastu midagi. Pigem hea meelega vaataks, kuidas riideid vahetate.“

„Ta on mitmetelt naistelt uurinud, kas mõnel baleriinil on silikoonrinnad või küsinud, kas mõni meestantsija on faggot (gei, otsetõlkena pede – EE).“

Usaldust pole endiselt

Ekspress sai pärast esmaspäevast lehelugu mitmeid kirju Estonia töötajatelt – nii naistelt kui ka meestelt –, kes avaldasid toetust avalikult ahistamisest ja alandamisest kõnelenud naistele. Kirjutajad paluvad samuti anonüümsust, sest tunnevad, et Estonias pole usalduslikku õhkkonda. Ka nüüd, mil direktori käitumine on avaliku tähelepanu all.

„See valmistab pettumuse, et organisatsioonis pole küsitud selle kohta, kas keegi midagi kogunud. Selle peale vastatakse, et on puhkuste aeg ja seetõttu asi viibib, aga samal ajal jõuavad kiiresti meieni kirjad, kus küsitakse, kas tahame Aivarile toetust avaldada,“ räägib üks estoonlane.

Kultuuriministeerium kutsus sel esmaspäeval rahvusooperi nõukogu erakorralisele istungile. Nõukogu peab määrama majavälise usaldusisiku, kelle poole töötajad muredega pöörduda saavad. Usaldusisik peaks koostama aruande, et nõukogul oleks ülevaade Mäe käitumise kohta. Nõukogu istung, kus usaldusisik peaks määratama, toimub täna (26. juunil). Vahepeal on estoonlastele antud teada, et nende muresid on valmis kuulama üks kolleeg administratsioonist. Kuid see ei tekita erilist usaldusväärsust: tema töölaud asub Mäega samas kabinetis.

„Jah, tema mõnikord isegi arutu rõõm võib tunduda kohatuna võõrastele, aga mitte iial pole me tundnud end ahistatuna või kuidagi riivatutena. Pigem ootame tema tähelepanu. Tema rõkkav naer ja joviaalne rõõm hoiab meie kõikide toonust üleval ka kõige halvematel hetkedel, paneb meid uskuma, et saame kõigega hakkama. Teame, et iga hetk, iga probleemiga võime talle helistada, ta leiab lahenduse,“ kirjutasiid Mäele toetust avaldanud kolleegid oma avalikus kirjas.

Ükski Ekspressiga rääkinud estoonlane ei heidagi Mäele ette rõõmsat hoiakut või seda, et direktor julgustab probleemide puhul enda poole pöörduma. Nad rõhutavad hoopis: seniste kogemuste põhjal oma majast ning eriti direktori poole pöördudes murele lahendust ei leia.

- PISITEKST -

"Olin pikali massaažilaual, majas käiva füsioterapeudi juures. Ühel hetkel kõndis sisse Aivar, teretamise saatel viskas end oma kehaga minu peale risti, nagu tahtnuks mind kallistada."